

Заха-автор декількох колекцій меблів. Її найбільш відомі роботи у сфері меблевого дизайну – світильник Chandelier Vortexx і крісло Cristal, виконані для Sawaya & Moroni.

Крім роботи з великими формами, Заха Хадід створює інсталяції (1), театральні декорації (2), інтер'єри (3), взуття (4), та картини (5).

Розглянемо центральну будівлю заводу BMW в Лейпцігу, Захи Хадід, яка була визнана кращою спорудою на території Німеччини (за версією Федеральної палати архітекторів) в 2005 році. Навіть зовні будівля виглядає футуристично, але все найцікавіше ховається всередині. «Білі» і «сині комірці» працюють тут практично в одному просторі – складальні лінії проходять під високою стелею фойє. Кузова на конвеєрі, підсвічений блакитним світлом, пропливають над самими різними приміщеннями. Завдяки цьому всі службовці компанії можуть спостерігати процес виробництва.

Ми впевнені, що попереду на нас чекають безліч нових творінь, породжених невичерпною фантазією Захи Хадід, – вісника динамічної архітектури майбутнього.

Шостко А.
ХДАДМ

ЯК СТВОРИТИ ЩОСЬ НОВЕ?

Одне з нових слів XXI століття – креативність. Воно походить від англійського create – створювати, творити. Є багато інших слів зі схожим значенням: інноваційний, новаторський, нестандартний, просто новий, але прижилося це – креативний. Проблема створення нового та креативного «на замовлення» завжди стояла перед людством і якось вирішувалася. Всі знають історію про Архімеда з його ванною або про Ньютона і яблуко, адже це класичні приклади креативу. Існує безліч підходів до вирішення творчих завдань. Методики дають напрямок і дисципліну ходу думок і збільшують ймовірність отримання гарних ідей. Вони скорочують час пошуку ідей, організовуючи і роблячи більше ефективним сам процес пошуку.

Першим розглянемо методику – мозковий штурм. Метод був винайдений одним із засновників рекламної компанії BBDO Алексом Осборном в 1942 році. Він припустив, що основна перешкода для придумання чогось нового – страх негативної оцінки. Тому головне правило мозкового штурму – заборона на критику. Мозковий штурм виглядає так: сідають кілька людей і починають перебирати ідеї. Кращі з ідей відбираються і комбінуються. Метод дуже простий, він підходить навіть для робочих груп, які працюють віддалено один від одного. Сучасний Скайп в цьому випадку дуже виручає. Плюс цього методу в тому, що таким способом можна швидко придумати декілька варіантів вирішення завдання. За свідченням істориків, у жителів стародавньої Віфінії (сучасна Туреччина) в 700-600 роках до н.е. був звичай, який нагадує мозковий штурм. Так, при захворюванні людини, коли було незрозуміло, як і чим лікувати, члени його сім'ї виносили хворого на загальний огляд, і будь-який перехожий міг поділитися з родичами своїми судженнями та досвідом. Сімейна рада вибирала із запропонованих заходів найбільш прийнятну. Існує також методика – зворотний мозковий штурм. Потрібно придумати невдалі ідеї рішення задачі, а потім переробити їх у вдалі. Такий підхід дозволяє отримати новий погляд на проблему, помітити деталі, які здавалися марними.

Друга методика – асоціативний пошук. За допомогою асоціацій і метафор можна провести логічний зв'язок між поняттями. Вважається, що будь-які два поняття можна пов'язати ланцюжком в середньому з десяти асоціативних переходів. Як зв'язати поняття «небо» і «чай»? : «небо» – «земля», «земля» – «вода», «вода» – «пити», «пити» – «чай». Даний метод гарно підходить при створенні сюжету рекламного відеоролика. Несподівані елементи привертають увагу і змушують людину сфокусуватися на рекламі. Шукати асоціації можна і за допомогою візуальних образів.

Третя методика – Mind Mapping. Психолог Тоні Бьюзен запропонував записувати ідеї у вигляді карти. Методика цікава тим, що дозволяє структурувати розумовий процес, мислити покроково. Для цього від основної проблеми, як від стовбура дерева, відгалужуються різні ідеї, пов'язані з нею. Старт – середина листа, потім від нього проводяться гілки у

вигляді жирних ліній, що позначають основні ідеї, пов'язані з цим завданням. Значимість думок виділяється за допомогою товщини ліній.

Четверта методика вигадана Вільямом Гордоном – синектика. Гордон вважає, що основне джерело креативності – у пошуку аналогій. Спочатку потрібно вибрати об'єкт і намалювати таблицю для його аналогій. У перший стовпець записують всі прямі аналогії, у другій – непрямі (наприклад, заперечення ознак першого стовпчика). Потім потрібно зіставити мету, об'єкт і непрямі аналогії. Скажімо, об'єкт – олівець, завдання – розширення асортименту. Пряма аналогія – об'ємний олівець, її заперечення – плоский олівець. Результатом буде олівець-закладка.

Останній напрямок – Інсайтні методики. Ці методики зводяться до спроб знайти рішення задачі шляхом медитації і творення. Вважається, що вони більше підходять для вирішення особистих завдань, аналізу власного досвіду. Яскравим прикладом є метод Далі. Він сідав перед чистим полотном, тримаючи в руці ключ. І сидів так, поки не починав засинати. Коли ключ падав, вдаряючись об підлогу він дзвенів і будив художника. Далі брав кисть і намагався перенести на полотно сюрреалістичні образи, які виникали у свідомості на кордоні неспанья і сну. Далі вважав, що в момент засинання свідомість починає обробляти інформацію, що надійшла за день, спотворюючи її і проводячи несподівані паралелі.

Методів багато, і кожен гарний при певних умовах. Можна порівняти методи і з набором відмічок – для кожної проблеми можна підібрати таку відмічку, яка допоможе відкрити його швидше і з меншими зусиллями. Кожен може придумати свій метод і застосовувати його для пошуку креативних ідей. Головне – створювати нове можливо. І краще виходить у того, хто використовує досвід тих, хто був до нього.

СЕКЦІЯ 4.

РОЛЬ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ

Верхоланцева Н.
НТУ «ХП»